

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

เทศบาลตำบลป่าก่อคำ
อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

คำนำ

เหตุการณ์ความเสียหายการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ เกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆที่ค้นหาค้นต่อที่แท้จริงได้อย่างความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสนอการป้องกันการทุจริต คือ การแก้ปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการและเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยไม่เป็น ส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ชงงไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

เทศบาลตำบลปากท่อ ดำ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองค์กรขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

เทศบาลตำบลปากท่อ ดำ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองค์กรขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตชงงเป็นมาตรการการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง
เทศบาลตำบลปากท่อ ดำ

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

บทที่ ๑ บทนำ

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๒
๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓

บทที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๑. วิธีวิเคราะห์ความเสี่ยง	๔
๑) ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง	๔
๒) ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๕
๓) ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๖
๔) ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๗
๕) ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๘
๖) ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง	๙
๗) ขั้นตอนที่ ๗ การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง	๑๐
๘) ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง	๑๑-๑๔
๙) ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง	๑๕

บทที่ ๑ บทนำ

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะ ช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากรของ องค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้ เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่ คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อย กว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วน หนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการ ทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระการทำงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานตามหลักภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้ และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานได้) เป็นลักษณะ pre-decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะ กำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทวน post-decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน coso ๒๐๑๓ (committee of sponsoring organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน coso เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออก ประकाใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน coso ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (control environment)

- หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมความควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (information and communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

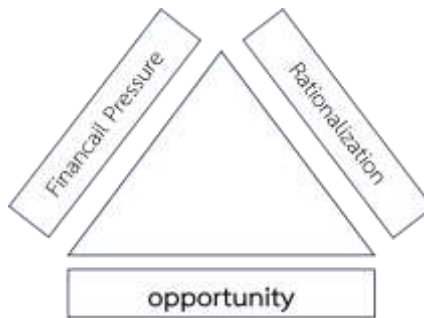
องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล(monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสมทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง present& Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตประกอบด้วย pressure/Incentive sinvci'dffyo หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เทศบาลตำบลปากท่อ จะแบ่งความเสี่ยงออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติหรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

การใช้จ่ายงบประมาณและการบริหาร

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้
๑. การระบุความเสี่ยง
 ๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
 ๓. เมตริกส์ระดับความเสี่ยง
 ๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
 ๕. แผนบริหารความเสี่ยง
 ๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
 ๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
 ๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
 ๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

บทที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๑. วิธีวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนจากกระบวนการต่างๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรมเหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความสุขของผลกระทบกับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังและการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ในเทศบาลตำบลปากก่อดำ

คำศัพท์และคำนิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประทุมิชอบ หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
ประเด็นความเสี่ยงทางทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงทางทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
คะแนนความเสี่ยงทุจริต (Risk Owner)	คะแนนรวม ที่เป็นผลการประเมินความเสี่ยงทางทุจริต จาก ๒ ปัจจัยคือโอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
Key Controls in place	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีอยู่ในปัจจุบัน
Further Actions to be Taken	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่จัดทำเพิ่มเติม

๑) ขั้นตอน ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

- (๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)
- (๒) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- (๓) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง
- (๔) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต (know factor และ Unknow factor)

Known Factor : ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้นซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว

Unknown Factor ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคตปัญหาพฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนใช้เสนอ)

ประเด็น	โอกาส/ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระบุรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต	
		know factor	Unknow factor
(๑) การพิจารณาอนุมัติอนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)	๑. การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติอนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ ๒. การดำเนินการยื่นคำขออนุญาตไม่มีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน ซึ่งอาจก่อให้เกิดการเรียกร้องผลประโยชน์จากผู้ขออนุญาต เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต		/
(๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ	๑. การเรียกรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการ		/
(๓) การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. วงเงินในการจัดซื้อหรือจัดจ้างสูงกว่าราคาในท้องตลาด ๒. การคัดเลือกร้านค้าหรือบริษัทที่ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ๓. การเรียกรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อเข้าเป็นผู้สัญญาในการจัดซื้อจัดจ้างกับหน่วยงาน		/
(๔) การบริการงานบุคคล	๑. การพิจารณาอย่างไม่ยุติธรรม ๒. การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนไม่เป็นไปตามผลการปฏิบัติราชการหรือความรู้ความสามารถ ๓. เรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อแลกกับการพิจารณา เช่น การเลื่อนขั้นเงินเดือน การรับโอน(ย้าย) หรือบรรจุแต่งตั้ง ฯลฯ		/

๒) ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยงความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจรมีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว : เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : เป็นความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล

สถานะสีแดง : เป็นกระบวนการความเสี่ยงระดับสูงเป็นกระบวนการที่มีผู้มาเกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแสด : เป็นความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สีเขียว	สีเหลือง	สีแดง	
๑	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)		/		
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		/		
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง		/		
๔	การบริหารงานบุคคล		/		

๓) ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ Scoring ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวมจำเป็น x รุนแรง
๑	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)	๒	๒	๔
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๒	๒	๔
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	๒	๒	๔
๔	การบริหารงานบุคคล	๒	๑	๒

๔) ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยงไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มี
ผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่าย

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งที่ยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร
แต่ยอมรับได้มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อยการจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่ายมีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับ
มอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความ เสี่ยงระดับ ต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (ตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกใน การพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)	ดี	/		
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการ ตามภารกิจ	ดี	/		
การจัดซื้อจัดจ้าง	ดี	/		
การบริหารงานบุคคล	ดี	/		

๕) ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง
(Risk-Control Matrix Assessment) ในขั้นตอนที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงระดับสูง หรือค่าความเสี่ยงระดับ ๕ หรือ ๖
หรือ ๗ หรือ ๘ หรือ ๙ โดยเฉพาะช่องสูง ๙ ควรเลือกมาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตก่อนเป็นอันดับแรก

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตดังกล่าว พบว่า ค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ๒ - ๔
หรืออยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ - ค่อนข้างต่ำ คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับ ดี - พอใช้ การบริหารจัดการความเสี่ยงจะอยู่
ในระดับเฝ้าระวัง และทำกิจกรรมบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)	- จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจนและเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติให้เป็นแนวเดียวกัน - กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเสนอเรื่องตามลำดับคำขอ - จัดทำประกาศนโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗	๑ ต.ค. ๒๕๖๖ – ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๗	สำนักปลัดเทศบาล กองคลัง กองช่าง กองสาธารณสุข กองการศึกษา
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	- จัดทำประกาศนโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - สร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักแก่บุคลากรเรื่องกฎ ระเบียบและโทษจากการทุจริต ทั้งทอาญา วินัย และละเมิด		
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	- แต่งตั้งคณะกรรมการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง - จัดทำประกาศนโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗		
๔	การบริหารงานบุคคล	- จัดทำประกาศนโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจนและเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน		

๖) ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ตารางการจัดรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันความเสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	-จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจนและเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติให้เป็นแนวเดียวกัน -กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเสนอเรื่องตามลำดับคำขอ -จัดทำประกาศนโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)	/		
๒	-จัดทำประกาศนโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - สร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักแก่บุคลากร เรื่องกฎระเบียบและโทษจากการทุจริต ทั้งทอาญา วินัยและละเมิด	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	/		
๓	- แต่งตั้งคณะกรรมการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง - จัดทำประกาศนโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗	การจัดซื้อจัดจ้าง	/		
๔	- จัดทำประกาศนโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - จัดทำคู่มือปฏิบัติงานแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจนและเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน	การบริหารงานบุคคล			

สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันเวลาที่ ตามมาตรการ/นโยบาย / โครงการ / กิจกรรมที่ เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริต ลดลง ระดับความรุนแรง < ๓ สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรพิจารณามาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม เพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรง > ๓

๗) ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

สำหรับในขั้นตอนที่ ๗ จะเป็นการนำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงจากการทุจริตจากราง ขั้นตอนที่ ๖ ออกตามสถานะความเสี่ยง ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมิกิจกรรมหรือมาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

- ๑. **สถานะสีแดง** เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม
- ๒. **สถานะสีเหลือง** เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม
- ๓. **สถานะสีเขียว** ยังไม่เกิดการเฝ้าระวังต่อเนื่อง

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	ความเห็นเพิ่มเติม
การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘) ๑. การพิจารณาตรวจสอบและ เสนอ ความเห็นของการอนุมัติ อนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับ คำขอ ๒. การดำเนินการยื่นคำขออนุญาตไม่มีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน ซึ่งอาจก่อให้เกิดการเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ขออนุญาตเพื่อความ สะดวก รวดเร็วในการพิจารณาขออนุมัติ/อนุญาต	ให้เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ ๑. การเรียกรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการ	ให้เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง
การจัดซื้อจัดจ้าง ๑. วงเงินในการจัดซื้อหรือจัดจ้างสูงกว่าราคาในท้องตลาด ๒. การคัดเลือกร้านค้าหรือบริษัทที่ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ๓. การเรียกรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อเข้าเป็นคู่สัญญาในการจัดซื้อหรือจัดจ้างกับหน่วยงาน	ให้เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง
การบริหารงานบุคคล ๑. การพิจารณาอย่างไม่ยุติธรรม ๒. การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนไม่เป็นไปตามผลการปฏิบัติราชการหรือความรู้ความสามารถ ๓. เรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อแลกกับการพิจารณา เช่น การเลื่อนขั้นเงินเดือน การรับโอน(ย้าย) หรือบรรจุแต่งตั้ง ฯลฯ	ให้เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

๘) ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	ประเด็น/ขั้นตอนการดำเนินการ	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินความเสี่ยง						มาตรการป้องกันเพื่อมิให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	
					ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูงมาก			สูงสุด
๑	การพิจารณาอนุมัติอนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)	๑. การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ ๒. การดำเนินการยื่นคำขออนุญาตไม่มีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน ซึ่งอาจก่อให้เกิดการเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ขออนุญาตเพื่อความสะดวก รวดเร็วในการพิจารณาขออนุมัติ/อนุญาต	๑. เจ้าหน้าที่มีปัญหาทางด้านการเงิน ๒. การไม่ปฏิบัติตามนโยบายงดรับของขวัญ ๓. การไม่ปฏิบัติตามคู่มือ/มาตรฐานขั้นตอนการทำงาน ๔. การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม	๑. คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ๒. นโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗			/					๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ/เจ้าหน้าที่การพิจารณาอนุมัติอนุญาตในด้าน ๒. โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ๓. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานและกำกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๔. สร้างความตระหนักในการเป็นข้าราชการที่ดี	๑. ไม่มีข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงาน ๒. ไม่มีเรื่องทักท้วงจากหน่วยตรวจสอบ เช่น สตง. ปปช. ปปท. ฯลฯ

ที่	ประเด็น/ขั้นตอนการดำเนินการ	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินความเสี่ยง							มาตรการป้องกันเพื่อมิให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
					ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูงมาก	สูงสุด		
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑. เรียกรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการ	๑. เจ้าหน้าที่มีปัญหาทางการเงิน ๒. การไม่ปฏิบัติตามนโยบายงดรับของขวัญ ๓. การไม่ปฏิบัติตามคู่มือ/มาตรฐานขั้นตอนการทำงาน ๔. การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม	๑. คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ๒. นโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗			/					๑. แต่งตั้งคณะกรรมการ/เจ้าหน้าที่การพิจารณาอนุมัติอนุญาตในด้าน ๒. โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ๓. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานและกำกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	๑. ไม่มีข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงาน ๒. ไม่มีเรื่องทักท้วงจากหน่วยตรวจสอบ เช่น สตง. ปปช. ปปท. ฯลฯ

ที่	ประเด็น/ขั้นตอนการดำเนินการ	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ประเมินความเสี่ยง						มาตรการป้องกันเพื่อมิให้เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
					ไม่มี	ต่ำมาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูงมาก		
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	<p>๑. วงเงินในการจัดซื้อหรือจ้างสูงกว่าราคาในท้องตลาด</p> <p>๒. การคัดเลือกร้านค้าหรือบริษัทที่ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๓. การเรียกรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อเข้าเป็นคู่สัญญาในการจัดซื้อหรือจัดจ้างกับหน่วยงาน</p>	<p>๑. การเอื้อผลประโยชน์ให้แก่ผู้รับจ้าง/คู่สัญญาเพื่อหวังผลประโยชน์ตอบแทน</p> <p>๒. เจ้าหน้าที่มีปัญหาทางการเงิน</p> <p>๓. การไม่ปฏิบัติตามนโยบายงดรับของขวัญ</p>	<p>๑. พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐</p> <p>๒. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐</p> <p>๓. คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>๔. ประมวลจริยธรรม</p> <p>๕. นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗</p>	/						<p>๑. แต่งตั้งบุคคลภายนอก/ประชาชนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>๒. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานและกำกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด</p>	<p>๑. ไม่มีข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงาน</p> <p>๒. ไม่มีเรื่องทักท้วงจากหน่วยตรวจสอบ เช่น สตง. ปปช. ปปท. ฯลฯ</p>

๙) ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๙ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงาน เทศบาลตำบลปากท่อ	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	การบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โอกาส/ความเสี่ยง	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	๑. การพิจารณาตรวจสอบและ เสนอความเห็นชอบการอนุมัติ อนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับ คำขอ ๒. การดำเนินการยื่นคำขออนุญาตไม่มีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน ซึ่งอาจก่อให้เกิดการเรียกร้องผลประโยชน์จากผู้ขออนุญาต เพื่อความสะดวก รวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต
ระดับความเสี่ยง	ต่ำ
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามอย่างต่อเนื่อง เริ่มดำเนินการไปบ้าง ☐ แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น(ระบุ)
ผลการดำเนินงาน	สถานะความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลปากท่อ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สถานะความเสี่ยง สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ แต่ให้เฝ้าระวังและติดตามอย่างต่อเนื่อง มีการเน้นย้ำในการประชุมประจำเดือนพนักงานเป็นประจำทุกเดือน